

1830 г. в Крагуевац се открива първата сръбска гимназия, тя има само 22 ученика. От тях 6-ма са българи: Александър Богданович, Благой Лазич, Георги Стоишич, Данаил Данич, Константин Ичко и Филип Христич. Младежите са синове на български занаятчии и търговци, които живеят в Белград и са приближени на княз Милош Обренович. Бащата на Александър Богданович, Марко, е княжески билюкбашия, бащата на Благой Лазич - Никола Илиев (Илич) е абаджия, бащата на Георги Стоишев - Иван (Йован) е симитчия. Данаил Данич, Константин Ичко и Филип Христич са синове на търговци. Бащата на Филип Христич е от Самоков, а той е роден в с. Долни Лозен - до София.

От отчета на Крагуевачката гимназия за учебната 1835 - 1836 се вижда, че Данаил Данич, 17-годишен, е роден в Белград, негов настойник е майка му Наумка - вдовица на търговец и че той се издържа с княжеска стипендия като княжески питомец, а Филип Христич, също 17-годишен, роден в Белград, с настойник майка Катерина - вдовица на търговец, се издържа от Белградския архиепископ и сръбски митрополит Петър.

В тези документални свидетелства се забелязва сърбизиране на имената на българските ученици и промяна в мястото на раждане на Филип Христич (в Сърбия, вместо реалното в България). Важно е сведението от същия извор, че след смъртта на бащите на Данаил Данич и Филип Христич, тяхната издръжка поемат князът и митрополитът на Сърбия, т.е. най-висшите представители на светската и духовната власт, което предполага, че бащите им са известни с определени заслуги, а синовете им са се отличили с постиженията си в училище.

Учениците българи в Крагуевачката гимназия са действително най-добрите в класа. Това проличава на публичния изпит, който се провежда през м. септември 1832 г. в присъствието на много видни белградски граждани. Особено се отличават Филип Христич, Данаил Данич и Константин Ичко. Полугодишните отчети за успеха на учениците от Княжеско-сръбската гимназия в Крагуевац от учебната 1832-1833 до 1836 - 1837 г. сочат, че Филип Христич и Данаил Данич са първи в групата на превъзходните. В свидетелството на Филип Христич за завършено гимназиално образование, издадено на 20 август 1836 г. от Крагуевачката гимназия е отбелязано: "По всички предмети превъзходен първи".

В Държавен архив на Социалистическа република Сърбия (ДАСРС), Княжеска канцелария, някои данни за обучението в Крагуевачката гимназия по това време очертават условията и за други български младежи, а за споменатите двама най-проявени Ф. Христич и Д. Данич конкретизират и дават да се разбере мястото им по успех сред останалите ученици по това време. Учебната година в гимназията се разделяла на две полугодия, "течения". Първото завършвало на 1 март, а второто на 1 август. Петнадесет дни преди края на полугодията са провеждали изпити по всички учебни предмети. Оценка за успеха били: Превъзходен, в който има оценки: отличен, изряден, много добър. Първа класа от първите с оценки: похвален, значителен, добър; Втора класа с оценки: достатъчно, среден приличен. Трета класа с оценки: никакъв, съвсем слаб, съвсем лош. След провеждането на изпитите се изго-